

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ένα πλαίσιο για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση»

[COM(2017) 495 final — 2017/0228 (COD)]

(2018/C 227/12)

Εισηγητής: ο κ. **Jorge PEGADO LIZ**

Αιτήσεις γνωμοδότησης	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 23.10.2017
	Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 24.10.2017
Νομική βάση	Άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο τμήμα	Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών
Υιοθετήθηκε από το τμήμα	5.2.2018
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	15.2.2018
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	532
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	163/3/4

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Συμπεράσματα

1.1.1. Η ΕΟΚΕ έχει ήδη υποστηρίξει σε πολλές παλαιότερες γνωμοδοτήσεις της την ανάγκη νομοθετικής πρωτοβουλίας σχετικά με την ελεύθερη ροή δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα, ως βασικής προϋπόθεσης για τους στόχους του ψηφιακού θεματολογίου και για την υλοποίηση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

1.1.2. Η υπό εξέταση πρόταση της Επιτροπής αντιπροσωπεύει, προς το παρόν, την πιο σημαντική νομική πτυχή της μελλοντικής ευρωπαϊκής πολιτικής για την ανάπτυξη της οικονομίας των δεδομένων και του αντίκτυπού της στο επίπεδο της οικονομικής ανάπτυξης, της επιστημονικής έρευνας, της ανάπτυξης νέων τεχνολογιών, ιδίως στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης, του υπολογιστικού νέφους, των μεταδεδομένων και του διαδικτύου των πραγμάτων, της βιομηχανίας και των υπηρεσιών γενικά και των δημοσίων υπηρεσιών ειδικότερα.

1.1.3. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η πρόταση καθυστέρησε να υποβληθεί, πέραν του ότι το υπερβολικά περιορισμένο πεδίο εφαρμογής της, η ελαστικότητα και η έλλειψη σθεναρότητας των αναγγελλθέντων μηχανισμών, κυρίως δε η έλλειψη φιλοδοξίας και πολιτικής βούλησης και αποφασιστικότητας κινδυνεύουν να υπονομεύσουν τους στόχους της.

1.1.4. Ως προς τον πρώτο και σημαντικότερο στόχο της —βελτίωση της κινητικότητας των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα πέραν συνόρων στην ενιαία αγορά—, η ΕΟΚΕ, αντιθέτως προς την Επιτροπή, δεν κρίνει επαρκές το να απαιτείται, σε πρώτη φάση, από τα κράτη μέλη να της κοινοποιούν οποιοδήποτε «τυχόν σχέδιο νομοθετικής πράξης η οποία εισάγει νέα απαίτηση τοπικοποίησης δεδομένων ή επιφέρει αλλαγές σε υφιστάμενη απαίτηση τοπικοποίησης δεδομένων», και, μόνο 12 μήνες μετά την έναρξη εφαρμογής του κανονισμού —η οποία δεν αναμένεται πριν από τα τέλη του 2018, στην καλύτερη περίπτωση— να υποχρεώνονται τα κράτη μέλη να «διασφαλίζουν την κατάργηση οποιασδήποτε απαίτησης τοπικοποίησης δεδομένων η οποία δεν είναι σύμφωνη» με τον κανόνα μη απαγόρευσης ή περιορισμού της ελεύθερης ροής των εν λόγω δεδομένων, πάντοτε δε με την επιφύλαξη των λόγων δημόσιας ασφάλειας.

1.1.5. Όσον αφορά τον δεύτερο στόχο —διασφάλιση ότι δεν θα θιγούν οι εξουσίες των αρμόδιων αρχών να ζητούν και να αποκτούν τη δυνατότητα πρόσβασης για λόγους ρυθμιστικού ελέγχου—, η ΕΟΚΕ δεν αποδέχεται να περιορίζεται η πρόταση σε διαδικασία συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων αρχών κάθε κράτους μέλους, με βάση τη δημιουργία δικτύου ενιαίων κέντρων επαφής, που θα συνδέονται με τα ενιαία κέντρα επαφής των λοιπών κρατών μελών και με την Επιτροπή, σχετικά με θέματα εφαρμογής του κανονισμού.

1.1.6. Τέλος, ως προς τον τρίτο στόχο —βελτίωση της δυνατότητας των επαγγελματιών χρηστών υπηρεσιών αποθήκευσης ή άλλων υπηρεσιών επεξεργασίας δεδομένων να αλλάζουν παρόχους υπηρεσιών και να μεταφέρουν δεδομένα—, η ΕΟΚΕ δεν συμφωνεί με το γεγονός ότι Επιτροπή περιορίζεται να δεσμευτεί ότι θα «ενθαρρύνει και [θα] διευκολύνει την ανάπτυξη κωδικών δεοντολογίας αυτορρύθμισης στο επίπεδο της Ένωσης», μάλιστα δε σε ένα ζήτημα για τη ρύθμιση του οποίου θα έπρεπε να προβλέπονται μόνο νομοθετικά μέτρα, χωρίς καν να προτείνει την κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών για την εκπόνηση των εν λόγω κωδικών δεοντολογίας.

1.1.7. Για όλους αυτούς τους λόγους, η ΕΟΚΕ δεν μπορεί να συμφωνήσει με το έγγραφο στην παρούσα μορφή του. Η ΕΟΚΕ είναι διατεθειμένη να συμφωνήσει με την υπό εξέταση πρόταση μόνο στην περίπτωση που αυτή θα τροποποιηθεί σύμφωνα με τις προτάσεις που διατυπώνονται στην παρούσα γνωμοδότηση και υπό τον όρο ότι θα νοείται σαφώς ως «μέγιστος κοινός παρονομαστής» αποδεκτός και από τα κράτη μέλη και από τους ενδιαφερομένους, πάντοτε όμως με την προοπτική να αποτελέσει το πρώτο βήμα για μια μελλοντική εξέλιξη προς περισσότερο φιλόδοξες μορφές υλοποίησης μιας πραγματικά ελεύθερης ροής δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα ανά την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.1.8. Και υπό την προϋπόθεση, επίσης, να ληφθούν δεόντως υπόψη κατά την εξέλιξη αυτή οι διεθνείς πτυχές μιας παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, εντός της οποίας θα πρέπει αναγκαστικά να ενταχθεί η συγκεκριμένη πρωτοβουλία.

1.2. Συστάσεις

1.2.1. Επομένως, η ΕΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή να αναθεωρήσει την πρότασή της, με κατεύθυνση τη σημαντική προσέγγιση προς τους όρους που προσδιορίζονται στην επιλογή 3, την οποία η ΕΟΚΕ προτιμά έναντι της υποεπιλογής 2α που προκρίθηκε.

Πέραν αυτού, η ΕΟΚΕ συνιστά θερμά στην Επιτροπή να ενσωματώσει στην πρότασή της ιδίως τις προτάσεις που εκτίθενται στα σημεία 3.4.1 (προθεσμία έναρξης της ισχύος), 3.4.2 (απουσία αναγκαστικής διαδικασίας σε περίπτωση μη συμμόρφωσης), 3.6 (απουσία κατευθυντήριων γραμμών για τους κώδικες δεοντολογίας), 3.7 (απουσία μέριμνας για την ταξινόμηση των μεταδεδωμένων) και 3.8 (μη συνυπολογισμός του παγκόσμιου και διευρωπαϊκού χαρακτήρα της ψηφιακής οικονομίας), και όλως ιδιαίτερος ό,τι αφορά την ανάγκη να προβλεφθεί ειδική διαδικασία για την περίπτωση μη συμμόρφωσης των κρατών μελών.

1.2.2. Ακόμη, η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να υιοθετήσει τις διάφορες προτάσεις βελτίωσης που διατυπώνει, στις ειδικές παρατηρήσεις, σχετικά με ορισμένα άρθρα του υπό εξέταση σχεδίου κανονισμού.

1.2.3. Επίσης, συνιστά θερμά στην Επιτροπή να ενσωματώσει στην πρότασή της τις τροποποιήσεις που προτείνονται στη θέση της Προεδρίας του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου, με τις οποίες δηλώνει ότι συμφωνεί, καθώς αντιπροσωπεύουν μια εγγενή βελτίωση και παρέχουν δυνατότητες για να καταστεί βιώσιμη η πρόταση.

2. Σύντομη σύνοψη και γενικό πλαίσιο

2.1. Περίληψη της πρότασης και της αιτιολογίας της

2.1.1. Η Επιτροπή αιτιολογεί την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα της υπό εξέταση πρότασης κανονισμού ⁽¹⁾ με βάση τα ακόλουθα επιχειρήματα:

- βελτίωση της κινητικότητας των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα πέραν συνόρων στην ενιαία αγορά, η οποία αντιμετωπίζει σήμερα περιορισμούς τοπικοποίησης σε πολλά κράτη μέλη ή έλλειψη ασφάλειας δικαίου στην αγορά·
- διασφάλιση ότι δεν θα θιγούν οι εξουσίες των αρμόδιων αρχών να ζητούν και να αποκτούν τη δυνατότητα πρόσβασης για λόγους ρυθμιστικού ελέγχου·
- βελτίωση της δυνατότητας των επαγγελματιών χρηστών να αλλάζουν παρόχους υπηρεσιών αποθήκευσης ή άλλων υπηρεσιών επεξεργασίας δεδομένων και να μεταφέρουν δεδομένα.

2.1.2. Η Επιτροπή φρονεί ότι η πρόταση τηρεί τους όρους της επικουρικότητας, δεδομένου ότι, μέσω της εξασφάλισης της ελεύθερης ροής δεδομένων στην Ένωση, στόχος είναι η «διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τις προαναφερθείσες υπηρεσίες, η οποία δεν περιορίζεται στο έδαφος ενός κράτους μέλους, και της ελεύθερης κυκλοφορίας των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα στην Ένωση, [και ο στόχος αυτός] δεν μπορεί να επιτευχθεί από τα κράτη μέλη σε εθνικό επίπεδο, διότι το βασικό πρόβλημα είναι η κινητικότητα των δεδομένων πέραν συνόρων».

⁽¹⁾ COM(2017) 495 final της 13.9.2017.

2.1.3. Φρονεί, επίσης, ότι σέβεται την αρχή της αναλογικότητας, δεδομένου ότι «επιδιώκεται η επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της ρύθμισης σε ενωσιακό επίπεδο και του δημόσιου συμφέροντος όσον αφορά την ασφάλεια των κρατών μελών, καθώς και ισορροπίας μεταξύ της ρύθμισης σε ενωσιακό επίπεδο και της αυτορρύθμισης της αγοράς».

2.2. Το νομικό και πολιτικό πλαίσιο

2.2.1. Από **νομική άποψη**, η Επιτροπή στάθμισε **τρεις (3) επιλογές**, τις οποίες παρουσιάζει συνοπτικά στην αιτιολογική έκθεση, συνοψίζοντας τις μελέτες εκ των προτέρων «εκτίμησης επιπτώσεων» και τις διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη που διενεργήθηκαν κατά την προετοιμασία της νομοθετικής πράξης ⁽²⁾ ως εξής:

Επιλογή 1 — «συνίστατο σε κατευθυντήριες γραμμές και/ή αυτορρύθμιση για την αντιμετώπιση των διαφόρων προσδιορισθέντων προβλημάτων και συνεπαγόταν την ενίσχυση της επιβολής της νομοθεσίας όσον αφορά τις διάφορες κατηγορίες αδικαιολόγητων ή δυσανάλογων περιορισμών τοπικοποίησης δεδομένων που επιβάλλουν τα κράτη μέλη».

Επιλογή 2 — «προβλέπεται η διατύπωση νομικών αρχών αναφορικά με τα διάφορα προσδιορισθέντα προβλήματα και ο προσδιορισμός από τα κράτη μέλη ενιαίων κέντρων επαφής, καθώς και η σύσταση ομάδας εμπειρογνομόνων με σκοπό τη διεξαγωγή συζητήσεων για τη διαμόρφωση κοινών προσεγγίσεων και πρακτικών και την παροχή καθοδήγησης σχετικά με τις αρχές που εισάγονται βάσει της συγκεκριμένης επιλογής».

Επιλογή 3 — «συνίστατο στην ανάληψη αναλυτικής νομοθετικής πρωτοβουλίας με σκοπό τη διεξαγωγή, μεταξύ άλλων, προκαθορισμένων (εναρμονισμένων) αξιολογήσεων με αντικείμενο τι συνιστά αδικαιολόγητο/δικαιολογημένο και δυσανάλογο/αναλογικό περιορισμό τοπικοποίησης δεδομένων, καθώς και την καθιέρωση ενός νέου δικαιώματος μεταφοράς δεδομένων».

2.2.2. Λόγω απόκλισης απόψεων με την Επιτροπή Ρυθμιστικού Ελέγχου —η οποία εξέδωσε δύο αρνητικές γνώμες για τις προτάσεις της Επιτροπής—, και παρότι οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι πιστεύουν ότι το καταλληλότερο μέσο θα ήταν η επιλογή της νομοθετικής πρωτοβουλίας (επιλογή 3), για λόγους καθαρά πολιτικής στρατηγικής, καταρτίστηκε επίσης μία

Υποεπιλογή 2α — «με σκοπό να καταστεί εφικτή η αξιολόγηση ενός συνδυασμού νομοθετικών πράξεων θέσπισης του πλαισίου ελεύθερης ροής δεδομένων, των ενιαίων κέντρων επαφής και μιας ομάδας εμπειρογνομόνων αφενός, και μέτρων αυτορρύθμισης όσον αφορά τη μεταφορά δεδομένων αφετέρου».

Σύμφωνα με την Επιτροπή, η τελευταία αυτή υποεπιλογή «θα διασφαλίσει την αποτελεσματική κατάργηση των υφιστάμενων αδικαιολόγητων περιορισμών τοπικοποίησης και θα αποτρέψει αποτελεσματικά την καθιέρωση νέων», ενώ «θα προαγάγει επίσης τη διασυννοριακή και διατομεακή χρήση των υπηρεσιών αποθήκευσης ή άλλων υπηρεσιών επεξεργασίας δεδομένων και την ανάπτυξη της αγοράς δεδομένων» και, ως εκ τούτου, «θα συμβάλει στη μεταμόρφωση της κοινωνίας και της οικονομίας και θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για τους Ευρωπαίους πολίτες, τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και τις δημόσιες διοικήσεις».

2.2.3. Βάσει αυτών, προέβη στην υποβολή πρότασης **κανονισμού**, η οποία θεωρεί ότι «μπορεί να διασφαλίσει την ταυτόχρονη εφαρμογή ομοιόμορφων κανόνων για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα σε ολόκληρη την Ένωση», πράγμα που θα αποδειχθεί «ιδιαίτερα σημαντικό για την άρση των υφιστάμενων περιορισμών και την αποτροπή καθιέρωσης νέων από τα κράτη μέλη».

2.2.4. Η υπό εξέταση πρόταση απορρέει από τις πρόσφατες εξελίξεις της ψηφιακής τεχνολογίας, οι οποίες παρέχουν ολοένα και πιο αποτελεσματικές δυνατότητες αποθήκευσης και επεξεργασίας μεγάλου όγκου δεδομένων, δημιουργώντας οικονομίες κλίμακας και προσφέροντας στους χρήστες ταχύτητα πρόσβασης, αυξημένη συνδεσιμότητα και μεγαλύτερη αυτονομία.

2.2.4.1. Τον συσχετισμό μεταξύ των εμποδίων στην ελεύθερη ροή δεδομένων και της καθυστέρησης στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής αγοράς κατήγγειλε η Επιτροπή κυρίως στην ανακοίνωσή της «**Οικοδόμηση μιας ευρωπαϊκής οικονομίας δεδομένων**» ⁽³⁾. Εξ ου και η ανάγκη που διαπίστωσε η Επιτροπή να προωθήσει μια πρόταση για νομικό πλαίσιο που θα καταργεί την έννοια των «συννοριακών ελέγχων».

⁽²⁾ Βλέπε έγγραφο SWD(2017) 304 final.

⁽³⁾ COM(2017) 9 final, της 10.1.2017, και συνημμένο έγγραφο εργασίας SWD(2017) 2 final, της ίδιας ημερομηνίας, επί των οποίων η ΕΟΚΕ εξέδωσε τη γνωμοδότηση «Οικοδόμηση μιας ευρωπαϊκής οικονομίας δεδομένων», ΕΕ C 345 της 13.10.2017, σ. 130).

Πρέπει να σημειωθεί ότι, από πλευράς κρατών μελών, μόνο τα μισά σχεδόν συνυπέγραψαν το ανεπίσημο έγγραφο σχετικά με την πρωτοβουλία για την ελεύθερη ροή των δεδομένων ⁽⁴⁾, στα οποία, ειδικότερα, δεν συμπεριλαμβάνονται η Γερμανία, η Γαλλία ούτε καμία από τις χώρες της νότιας ΕΕ.

2.2.4.2. Η Επιτροπή επανήλθε στο ζήτημα στην ανακοίνωσή της σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση της εφαρμογής της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά — **Μια συνδεδεμένη ψηφιακή αγορά για όλους** ⁽⁵⁾, στην οποία η Επιτροπή αναγγέλλει τη δημοσίευση, εντός του 2017, δύο νομοθετικών πρωτοβουλιών, μίας για την **ελεύθερη ροή δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα** —η οποία και αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης— και μίας σχετικά με την προσβασιμότητα και την επαναχρησιμοποίηση των δημόσιων και των δημόσια χρηματοδοτούμενων δεδομένων, ακόμη υπό επεξεργασία στην Επιτροπή.

2.2.4.3. Τέλος, η ΕΟΚΕ, στη γνωμοδότησή της Ψηφιακή αγορά: Ενδιάμεση επανεξέταση ⁽⁶⁾ «θεωρεί ότι η ευρωπαϊκή οικονομία των δεδομένων αποτελεί έναν από τους τομείς στους οποίους είναι εμφανέστερη η απόσταση μεταξύ της ΕΕ και των πρωτοπόρων [της] παγκόσμιας ψηφιακής καινοτομίας» και, υπό την έννοια αυτή, **«επικροτεί την πρόταση δημιουργίας ενός νομοθετικού πλαισίου**, υπό τον όρο ότι αυτό θα τύχει ορθής εφαρμογής και στο πλαίσιο του υπολογιστικού νέφους και του Διαδικτύου των πραγμάτων θα συνεκτιμήσει τη συμβατική ελευθερία καταργώντας τα εμπόδια στην καινοτομία και θα λάβει επαρκή χρηματοδότηση από την ΕΕ», δηλαδή κάτι αντίστοιχο με την επιλογή 3.

2.2.4.4. Η υπό εξέταση πρόταση της Επιτροπής αντιπροσωπεύει, λοιπόν, **την πιο σημαντική νομική πτυχή** της μελλοντικής ευρωπαϊκής πολιτικής για την ανάπτυξη της οικονομίας των δεδομένων και του αντίκτυπού της στο επίπεδο της οικονομικής ανάπτυξης, της επιστημονικής έρευνας, της ανάπτυξης νέων τεχνολογιών, ιδίως στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης, του υπολογιστικού νέφους, των μεταδεδομένων και του διαδικτύου των πραγμάτων, της βιομηχανίας και των υπηρεσιών γενικά και των δημοσίων υπηρεσιών ειδικότερα ⁽⁷⁾.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Η ΕΟΚΕ σημειώνει την υπό εξέταση πρωτοβουλία, την οποία έχει υποστηρίξει σε διάφορες γνωμοδοτήσεις της, ως καίρια προϋπόθεση για τους στόχους του ψηφιακού θεματολογίου και για την υλοποίηση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

3.2. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ δεν μπορεί να μην εκφράσει την απογοήτευσή της για το υπερβολικά περιορισμένο πεδίο εφαρμογής της, την ατομία των στόχων της, την ελαστικότητα και την έλλειψη σθεναρότητας των αναγγελλθέντων μηχανισμών, κυρίως δε την έλλειψη φιλοδοξίας και πολιτικής βούλησης και αποφασιστικότητας.

Ας το εξετάσουμε πιο αναλυτικά.

3.3. Με την έννοια της «ελεύθερης ροής» δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα, η Επιτροπή επιχειρεί να εμποδίσει όλες τις πολιτικές και πρακτικές που ισχύουν στα κράτη μέλη και δημιουργούν, επιβάλλουν ή επιτρέπουν φραγμούς όσον αφορά την τοπικοποίηση δεδομένων για αποθήκευση ή άλλη παρόμοια επεξεργασία δεδομένων, για την οποία, ορθώς και πάλι, πιστεύει ότι δεν πρέπει να απαγορεύεται ή να περιορίζεται, εκτός εάν αυτό δικαιολογείται για λόγους δημόσιας ασφάλειας ⁽⁸⁾, και τούτο μέσω της θέσπισης κανόνων σχετικά με τα εξής:

- α) απαιτήσεις για την τοπικοποίηση δεδομένων·
- β) δυνατότητα πρόσβασης των αρμόδιων αρχών στα δεδομένα·
- γ) δυνατότητα μεταφοράς των δεδομένων για επαγγελματίες χρήστες.

3.4. Όσον αφορά το πρώτο από τα παραπάνω στοιχεία —**απαιτήσεις για την τοπικοποίηση δεδομένων**—, η Επιτροπή έκρινε ότι αρκεί, σε πρώτη φάση, να καλέσει τα κράτη μέλη να της κοινοποιούν οποιοδήποτε «τυχόν σχέδιο νομοθετικής πράξης η οποία εισάγει νέα απαίτηση τοπικοποίησης δεδομένων ή επιφέρει αλλαγές σε υφιστάμενη απαίτηση τοπικοποίησης δεδομένων».

⁽⁴⁾ <http://www.brukselaue.msiz.gov.pl/resource/76f021fe-0e02-4746-8767-5f6a01475099:JCR>.

⁽⁵⁾ COM(2017) 228 final, της 10.5.2017, και συνημμένο έγγραφο εργασίας SWD(2017) 155 final.

⁽⁶⁾ Ψηφιακή ενιαία αγορά / Ενδιάμεση επανεξέταση (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽⁷⁾ COM(2017) 495 final, αιτιολογική έκθεση, σ. 4.

⁽⁸⁾ Η έννοια αυτή προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) ως αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών, ο ορισμός της όμως πρέπει να αναζητηθεί στη νομολογία του Δικαστηρίου —βλέπε την απόφαση του Δικαστηρίου, της 21ης Δεκεμβρίου 2016, στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-203/15 και C-698/15, Tele2 Sverige AB κατά Post- och telestyrelsen και Secretary of State for the Home Department κατά Tom Watson, Peter Brice, Geoffrey Lewis (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?qid=1513080243312&uri=CELEX:62015CJ0203>, σκέψεις 11 και 88/89)— και του Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3.4.1. Μόνο δώδεκα (12) μήνες μετά την έναρξη εφαρμογής του κανονισμού —η οποία δεν αναμένεται πριν από τα τέλη του 2018— τα κράτη μέλη θα είναι υποχρεωμένα να «διασφαλίζουν την κατάργηση οποιασδήποτε απαίτησης τοπικοποίησης δεδομένων η οποία δεν είναι σύμφωνη» με τον κανόνα της μη απαγόρευσης ή περιορισμού της ελεύθερης ροής των εν λόγω δεδομένων, εκτός εάν θεωρούν ότι δικαιολογείται από λόγους δημόσιας ασφάλειας. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος οφείλει να ενημερώσει την Επιτροπή, τεκμηριώνοντας τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι το μέτρο συνάδει με τον εν λόγω κανόνα και, συνεπώς, πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει.

3.4.2. Δεν θεσπίζεται καμία ειδική διαδικασία για την περίπτωση μη συμμόρφωσης των κρατών μελών.

3.5. Όσον αφορά το δεύτερο από τα ανωτέρω στοιχεία —**δυνατότητα πρόσβασης των αρμόδιων αρχών στα δεδομένα**—, η πρόταση δεν τροποποιεί τις εξουσίες των αρμόδιων αρχών να ζητούν και να αποκτούν πρόσβαση σε δεδομένα με σκοπό την επίτευξη των επίσημων καθηκόντων τους σύμφωνα με το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο.

Ωστόσο, προσθίζεται μια σημαντική επιταγή: «Δεν επιτρέπεται η άρνηση της πρόσβασης αρμόδιων αρχών σε δεδομένα με την αιτιολογία ότι τα δεδομένα έχουν αποθηκευθεί ή υποβληθεί με άλλο τρόπο σε επεξεργασία σε άλλο κράτος μέλος».

3.5.1. Για την εξασφάλιση, όμως, της άσκησης του δικαιώματος αυτού, η πρόταση περιορίζεται σε διαδικασία συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων φορέων κάθε κράτους μέλους, ανάλογα με τα ήδη ισχύοντα σε άλλους τομείς, και συγκροτεί προς τούτο ένα **δίκτυο ενιαίων κέντρων επαφής**, που θα συνδέονται με τα ενιαία κέντρα επαφής των λοιπών κρατών μελών και με την Επιτροπή, σχετικά με θέματα εφαρμογής του κανονισμού, χωρίς ωστόσο να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των εν λόγω κέντρων επαφής ούτε τη βιωσιμότητα του σχετικού κόστους.

3.5.2. Ωστόσο, τελικά, η εφαρμογή των αναγκαστικών μέτρων που απαιτούνται για την πρόσβαση της αποδέκτριας αρχής σε οποιεσδήποτε εγκαταστάσεις φυσικού ή νομικού προσώπου —συμπεριλαμβανομένων εξοπλισμών και μέσων αποθήκευσης ή άλλης επεξεργασίας δεδομένων— θα διέπεται πάντοτε από το **δικονομικό δίκαιο του εκάστοτε κράτους μέλους**.

3.5.3. Δηλαδή, στην πιθανότατη περίπτωση μη συμμόρφωσης, η μόνη δυνατότητα προσφυγής θα είναι στα κοινά δικαστήρια των κρατών μελών, που υφίστανται τις γνωστές καθυστερήσεις της δικαιοσύνης, το εξωφρενικό κόστος της και τα απρόβλεπτα αποτελέσματά της.

3.6. Τέλος, όσον αφορά το τρίτο στοιχείο που αναφέρεται ανωτέρω —**δυνατότητα μεταφοράς των δεδομένων για επαγγελματίες χρήστες**—, η Επιτροπή περιορίζεται να «**ενθαρρύνει και [να] διευκολύνει την ανάπτυξη κωδικών δεοντολογίας αυτορρύθμισης στο επίπεδο της Ένωσης**, προκειμένου να προσδιορίζονται κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για τη διευκόλυνση αλλαγής παρόχου και να διασφαλιστεί ότι οι πάροχοι παρέχουν στους επαγγελματίες χρήστες επαρκώς αναλυτικές, σαφείς και διαφανείς πληροφορίες πριν από τη σύναψη σύμβασης για την αποθήκευση και επεξεργασία δεδομένων», σχετικά με μια ολόκληρη σειρά πτυχών πραγματικά διαρθρωτικών και καίριων⁽⁹⁾.

3.6.1. Ως εκ τούτου, θεωρείται άκρως επικριτέα η απλή παραπομπή σε μηχανισμούς αυτορρύθμισης και μόνο, για τη **ρύθμιση βασικών πτυχών που θα έπρεπε να διέπονται αποκλειστικά από νομοθετικά μέτρα**.

Η ΕΟΚΕ, παρότι ανέκαθεν υποστηρίζει τη συρρύθμιση ως συμπληρωματικό μέσον, ιδιαίτερα σημαντικό στο νομικό πλαίσιο της Ένωσης, δεν συμφωνεί να επαφίνται απλώς στην αυτορρύθμιση κανόνες και αρχές με καθοριστική σημασία για τη συνοχή και την εναρμόνιση του δικαίου της Ένωσης, χωρίς καθόλου κατευθυντήριες παραμέτρους και γραμμές.

Όσον αφορά ειδικά τη δυνατότητα μεταφοράς, ακόμη πιο σοβαρός ήταν ο περιορισμός της ευθύνης και η επιβολή υποχρεωτικών περιόδων συνδρομής για το υποκείμενο των δεδομένων, με δυνατότητα διαγραφής του περιεχομένου σε περίπτωση μη τήρησης.

3.6.2. Ακόμη περισσότερο επικριτέο είναι το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν πρότεινε τουλάχιστον **έναν μηχανισμό συρρύθμισης**, σύμφωνα με το πρότυπο και με τις παραμέτρους που η ΕΟΚΕ είχε εύστοχα προσδιορίσει⁽¹⁰⁾.

Υπό αυτή την έννοια, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι ο υπό εξέταση κανονισμός θα έπρεπε, τουλάχιστον, να θεσπίζει ένα σύνολο βασικών κανόνων που είναι εγγενείς στις συμβατικές σχέσεις μεταξύ χρηστών και παρόχων υπηρεσίας, καθώς και μια «μαύρη λίστα» ρητρών που να απαγορεύονται δυνάμει του περιορισμού του δικαιώματος μεταφοράς, σύμφωνα με τις παραμέτρους που αναφέρονται ειδικότερα στη γνωμοδότησή της για την αυτορρύθμιση και τη συρρύθμιση.

⁽⁹⁾ Βλέπε άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β).

⁽¹⁰⁾ Βλέπε την ενημερωτική έκθεση INT/204 της 25/1/2005 με θέμα «Η σημερινή κατάσταση σε ό,τι αφορά την από κοινού ρύθμιση και την αυτορρύθμιση στην ενιαία αγορά» και τη γνωμοδότηση πρωτοβουλίας «Αυτορρύθμιση και συρρύθμιση στο νομοθετικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης», ΕΕ C 291 της 4.9.2015, σ. 29.

3.6.3. Πάντως, είναι απαράδεκτο το ότι η Επιτροπή δεν πρότεινε καν την κατάρτιση «κατευθυντήριων γραμμών» για την εκπόνηση των εν λόγω κωδικών δεοντολογίας, όπως έχει πράξει για άλλους τομείς, και η ΕΟΚΕ την έχει επικροτήσει.

Πράγματι, όσον αφορά τη δυνατότητα μεταφοράς των δεδομένων, ορισμένες επιχειρήσεις υιοθέτησαν πρακτικές που θίγουν τα δικαιώματα των χρηστών, ειδικότερα δε περιορισμούς στην κυριότητα των δεδομένων ή στη διανοητική ιδιοκτησία του περιεχομένου των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, συγκατάθεση για τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων —εισαγωγή κανόνων τεκμαιρόμενης συγκατάθεσης—, καθώς επίσης και συγκεκαλυμμένες πληρωμές ή δικαίωμα αναστολής της υπηρεσίας βάσει μονομερούς απόφασης της επιχείρησης.

3.6.4. Τέλος, η Επιτροπή, **χωρίς να προτείνει καμία άλλη νομοθετική λύση**, δεσμεύεται να «επανεξετάσει την ανάπτυξη και την αποτελεσματική εφαρμογή των εν λόγω κωδικών δεοντολογίας, καθώς και την αποτελεσματική παροχή πληροφοριών από τους παρόχους, το αργότερο εντός δύο ετών από την έναρξη εφαρμογής του [...] κανονισμού». **Και ύστερα; Τι προβλέπεται;**

3.7. Ας προστεθεί ότι ο περιορισμός της υπό εξέταση πρότασης στις τρεις προαναφερθείσες καταστάσεις δεν λαμβάνει υπόψη την αυξανόμενη ανησυχία όσον αφορά τα μεταδεδομένα, τα οποία θεωρούνται μη προσωπικά δεδομένα, που όμως —εκτός των δεουσών εξαιρέσεων— πρέπει να τυχάνουν της ίδιας προστασίας με τα προσωπικά δεδομένα, ιδίως όσον αφορά τα δικαιώματα πρόσβασης, διόρθωσης, διαγραφής και αντίταξης που έχει το υποκείμενο των δεδομένων.

3.7.1. Οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με ανάλυση μεταδεδομένων προβαίνουν σε αναλύσεις πρόβλεψης και προοπτικών, με βάση δεδομένα, προκειμένου να εντοπίσουν τις τάσεις ή τις προϋποθέσεις, ώστε οι επιχειρήσεις να λάβουν αποφάσεις στο μέλλον.

3.7.2. Επιπλέον, δεν είναι σαφές κατά πόσον ο μελλοντικός κανονισμός ισχύει αποκλειστικά για δεδομένα που συλλέγονται σε ηλεκτρονική μορφή, καθώς στο άρθρο 3 παράγραφος 2 ορίζεται ως «αποθήκευση δεδομένων» οποιαδήποτε **αποθήκευση δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή**, ενώ και στο άρθρο 2 αναφέρεται ότι ο κανονισμός εφαρμόζεται «στην αποθήκευση ή άλλου είδους επεξεργασία **ηλεκτρονικών δεδομένων**». Στην περίπτωση, για παράδειγμα, ανώνυμου ερωτηματολογίου, το οποίο συμπληρώνεται με φυσική παρουσία των υποκειμένων των δεδομένων και αποθηκεύεται επίσης σε φυσική (μη ηλεκτρονική) μορφή, αυτό μπορεί να σημαίνει ότι το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο δεν υπόκειται στον υπό εξέταση κανονισμό.

3.7.3. Από την άλλη πλευρά, με το διαδίκτυο των πραγμάτων, η αύξηση ηλεκτρονικών συσκευών, ιδίως ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, που συλλέγουν και διασταυρώνουν μη προσωπικά δεδομένα, ενδέχεται στο μέλλον να δημιουργήσει διάφορα ζητήματα που αφορούν την ασφάλεια και την ιδιωτικότητα. Ως εκ τούτου, θα είχε καίρια σημασία να επαυξήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την προσοχή της σχετικά με τα μη προσωπικά δεδομένα, μεριμνώντας για τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών.

3.7.4. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τη γκρίζα ζώνη που υπάρχει μεταξύ προσωπικών και μη προσωπικών δεδομένων —καθώς ορισμένα δεδομένα μπορούν εύκολα να καταστούν προσωπικά—, η διατήρηση ενός εντελώς διαφορετικού καθεστώτος για αυτού του είδους τα δεδομένα μπορεί να οδηγήσει ορισμένους φορείς σε προσπάθειες χαρακτηρισμού των δεδομένων που συλλέγουν ως μη προσωπικών, ώστε να διαφεύγουν της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 της 27ης Απριλίου 2016.

3.8. Επιπροσθέτως, η πρόταση δεν λαμβάνει δεόντως υπόψη τον διευρωπαϊκό και παγκόσμιο χαρακτήρα της ψηφιακής οικονομίας: μεριμνά αποκλειστικά για τη ρύθμιση της εσωτερικής αγοράς, λησμονώντας ότι η αγορά αυτή αναπτύσσεται μέσα σε μια παγκόσμια αγορά, χωρίς καμία εγγύηση ότι σε άλλες χώρες και ηπείρους θα ισχύουν οι ίδιοι κανόνες που επιχειρεί να καθιερώσει και χωρίς να έχει την εξουσία να τους επιβάλει σε διεθνείς διαπραγματεύσεις.

3.9. Για όλους αυτούς τους λόγους, η ΕΟΚΕ δεν συμφωνεί με την υποεπιλογή 2α που προτείνει η Επιτροπή χωρίς ουσιαστικά και βάσιμα επιχειρήματα, επί ζημιά της επιλογής 3, η οποία έχει την υποστήριξη της ΕΟΚΕ.

3.10. Εάν εισαχθούν στην πρόταση οι τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΟΚΕ, καθώς και εκείνες που προκύπτουν από τη θέση που υιοθέτησε η Προεδρία του Συμβουλίου στις 19 Δεκεμβρίου, και τις οποίες η ΕΟΚΕ προσυπογράφει, τότε η ΕΟΚΕ είναι διατεθειμένη να συμφωνήσει με την ούτως τροποποιημένη πρόταση, υπό τον όρο ότι αυτή θα νοείται σαφώς ως «μέγιστος κοινός παρονομαστής» αποδεκτός και από τα κράτη μέλη και από τους ενδιαφερομένους, πάντοτε όμως με την προοπτική μιας μελλοντικής εξέλιξης προς περισσότερο φιλόδοξες μορφές υλοποίησης μιας πραγματικά ελεύθερης ροής δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα ανά την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1. Άρθρο 2 — Πεδίο εφαρμογής

4.1.1. Η ΕΟΚΕ διερωτάται σχετικά με τη φύση του στοιχείου α) της παραγράφου 1, ήτοι πώς πρέπει να ερμηνευθεί η φράση «**παρέχεται ως υπηρεσία σε χρήστες**», ειδικότερα δε κατά πόσον μπορεί να πρόκειται για δικαιοπραξία, δωρεάν ή επαχθή.

Πρέπει να τονιστεί ότι υπάρχουν σήμερα διάφορες υπηρεσίες που παρέχονται δωρεάν, όπως για παράδειγμα η Google Analytics. Ωστόσο, το γεγονός ότι δεν πληρείται το κριτήριο της επαχθούς παροχής επέτρεψε στις επιχειρήσεις που παρέχουν την υπηρεσία να εισάγουν καταχρηστικές ρήτρες στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, αποποιούμενες κάθε ευθύνη για τυχόν απώλεια ή καταστροφή των δεδομένων, ή ακόμη και αναγνωρίζοντας στον εαυτό τους το δικαίωμα να διαγράφουν τα δεδομένα χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους.

4.1.2. Εξάλλου, η ΕΟΚΕ θεωρεί αναγκαίο ο υπό εξέταση κανονισμός, όπως και ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679, να ισχύει και για χώρα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης στην οποία εφαρμόζεται το δικαίο ενός κράτους μέλους δυνάμει του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

4.2. Άρθρο 3 — Ορισμοί

4.2.1. Η έννοια των «δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα»

4.2.1.1. Στην πρόταση δεν υπάρχει αριστοτελικός ορισμός του τι είναι δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα. Μπορεί μόνο να λεχθεί ότι πρόκειται, εκ πρώτης όψεως, για τα δεδομένα εκτός των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ήτοι ορισμός μόνον εκ του αντιθέτου, όπως μπορεί να συναχθεί από την αιτιολογική σκέψη 7 του προοιμίου και από το άρθρο 1 της πρότασης.

4.2.1.2. Ωστόσο, με μια λεπτομερέστερη ανάλυση, διαπιστώνεται ότι, από την έννοια αυτή, αποκλείονται μόνο τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο ειδικής νομικής προστασίας, δηλαδή της προστασίας που παρέχεται σήμερα στην ΕΕ δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, της 27ης Απριλίου 2016, της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680, της ίδιας ημερομηνίας, και της οδηγίας 2002/58/ΕΚ, της 12ης Ιουλίου 2002 ⁽¹¹⁾, καθώς και δυνάμει της νομοθεσίας με την οποία μεταφέρονται στο εκάστοτε εθνικό δίκαιο οι οδηγίες αυτές.

4.2.1.3. Η υπό εξέταση πρόταση, λοιπόν, φαίνεται να καλύπτει όχι μόνο τα δεδομένα που αναφέρονται σε νομικά πρόσωπα (και τα οποία, αντιθέτως προς την άποψη που έχει επανειλημμένως εκφράσει η ΕΟΚΕ, δεν αποτελούν αντικείμενο προστασίας όμοιας με των φυσικών προσώπων, σε αντίθεση με αυτό που ισχύει στην εθνική έννομη τάξη πολλών κρατών), αλλά και τα «ανώνυμα» δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, στα οποία υπάρχει μία μόνο αναφορά, στην αιτιολογική σκέψη 26 του Γενικού κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων.

4.2.1.4. Δεδομένης της ασάφειας του κειμένου, και προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνέπεια, η συνοχή και η νομική σαφήνεια των νομικών πράξεων της ΕΕ, η ΕΟΚΕ τονίζει ότι απαιτείται να κατοχυρωθεί ρητώς στον υπό εξέταση κανονισμό ο ορισμός των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα, και όχι ως γενικός ορισμός επικουρικός προς εκείνον που παρέχεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, καθώς πολλά δικαστήρια έχουν δώσει διαφορετικές ερμηνείες για το τι νοείται ως δεδομένο προσωπικού και μη προσωπικού χαρακτήρα.

4.3. Άρθρο 4 — Ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων στην Ένωση

4.3.1. Για λόγους σαφήνειας και ασφάλειας δικαίου, η ΕΟΚΕ φρονεί ότι θα πρέπει να διευκρινιστούν οι προθεσμίες εντός των οποίων τα κράτη μέλη οφείλουν να κοινοποιούν τα μέτρα που αφορούν διατήρηση ή εισαγωγή νέων κανόνων, αντίθετων προς τον υπό εξέταση κανονισμό, για λόγους δημόσιας ασφάλειας.

4.3.2. Κρίνεται επίσης σημαντικό να ενημερώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα λοιπά κράτη μέλη, ώστε να εξακριβώνεται κατά πόσον τα συγκεκριμένα μέτρα θα έχουν ή όχι άμεση ή έμμεση επίδραση στην κυκλοφορία των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα στα κράτη αυτά.

⁽¹¹⁾ Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία [της] ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες), ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37, η οποία ήδη έχει αναδιατυπωθεί με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (COM(2016) 590 final, 12.10.2016), και με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και την κατάργηση της οδηγίας 2002/58/ΕΚ (κανονισμός για την ιδιωτική ζωή και τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) [COM(2017) 10 final — 2017/0003 (COD)].

4.4. Άρθρο 9 — Επανεξέταση του κανονισμού

4.4.1. Η Επιτροπή δεσμεύεται να επανεξετάσει τον κανονισμό και να υποβάλει έκθεση με τα κύρια συμπεράσματά της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την ΕΟΚΕ, το αργότερο **πέντε (5) έτη μετά την έναρξη εφαρμογής του**.

4.4.2. Καθώς η έναρξη της εφαρμογής δεν αναμένεται πριν από τα τέλη του 2018 στην καλύτερη περίπτωση, κρίνεται προτιμότερο η επανεξέταση να γίνει εντός **τριών (3) ετών**, λόγω των εμφανών αδυναμιών του κειμένου και της ταχέως εξελισσόμενης φύσης των ζητημάτων που πραγματεύεται.

4.5. Θέση της Προεδρίας του Συμβουλίου

4.5.1. Στο μεταξύ, κατά τη διάρκεια της κατάρτισης του παρόντος σχεδίου γνωμοδότησης, η Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου υιοθέτησε, στις 19 Δεκεμβρίου, τροποποιημένο κείμενο της πρότασης της Επιτροπής⁽¹²⁾, το οποίο αλλοιώνει ουσιαστικά την πρόταση της Επιτροπής, στο ίδιο ακριβώς πνεύμα με τις παρούσες συστάσεις της ΕΟΚΕ.

4.5.2. Πρόκειται ιδίως, συνοπτικά, για τα εξής:

- α) στο άρθρο 2 — Πεδίο εφαρμογής και στις αιτιολογικές σκέψεις 7α και 8α, διευκρινίζεται τι δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού·
- β) στο άρθρο 3 — Ορισμοί, εισάγεται νέο ψηφίο 2α, όπου διευκρινίζεται η έννοια της «επεξεργασίας»·
- γ) στο ίδιο άρθρο 3, ψηφίο 5, συμπεριλαμβάνονται ρητώς οι διοικητικές πρακτικές στον ορισμό της τοπικοποίησης δεδομένων, ενώ εισάγεται η συνεπαγόμενη τροποποίηση στο άρθρο 4 παράγραφος 1·
- δ) στο άρθρο 5 παράγραφος 2α, θεσπίζεται δεσμευτικός μηχανισμός για την υποχρέωση παροχής δεδομένων, ενώ, στην παράγραφο 5, προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων από τα κράτη μέλη στους χρήστες που δεν συμμορφώνονται με την υποχρέωση παροχής δεδομένων, όπως συνιστάται και στην παρούσα γνωμοδότηση·
- ε) στο άρθρο 6, θεσπίζονται κατευθυντήριες γραμμές για την κατάρτιση των κωδικών δεοντολογίας·
- στ) στο άρθρο 7, ορίζεται ο ρόλος των «ενιαίων κέντρων επαφής» και επιταχύνεται η διαδικασία επικοινωνίας μεταξύ αρχών·
- ζ) το άρθρο 8 διαγράφεται και, ως εκ τούτου, δεν υπάρχει πλέον «επιτροπή για την ελεύθερη ροή των δεδομένων»·
- η) σε διάφορα άρθρα, προωθείται η συμβατότητα με την οδηγία για τη διαφάνεια⁽¹³⁾·
- θ) στις αιτιολογικές σκέψεις 10 και 10α, παρέχεται πλέον η αναγκαία διευκρίνιση για το ζήτημα των μεικτών συνόλων δεδομένων και των ανώνυμων δεδομένων, όπως ακριβώς ζητείται στην παρούσα γνωμοδότηση·
- ι) στην αιτιολογική σκέψη 12α, διασαφηνίζεται η έννοια της δημόσιας ασφάλειας —που περιλαμβάνεται στο άρθρο 4— με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου, όπως συνιστάται στην παρούσα γνωμοδότηση.

4.5.3. Η ΕΟΚΕ τάσσεται σαφώς υπέρ όλων αυτών των προτάσεων της Προεδρίας και συνιστά θερμά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να τις λάβουν δεόντως υπόψη.

Βρυξέλλες, 15 Φεβρουαρίου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Γιώργος ΝΤΑΣΗΣ

⁽¹²⁾ Διοργανικός φάκελος: 2017/0228 (COD), 15724/1/17 REV 1 της 19ης Δεκεμβρίου 2017 (μόνο στα αγγλικά).

⁽¹³⁾ ΕΕ L 294 της 6.11.2013, σ. 13.